

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

1998. évi eseménynaptár

Január 10. Elnökségi ülés. Kitzúzték az 1998-as szakosztályi közgyűlések időpontjait; megállapították, hogy az Ügyrend 50. §-át – a tisztújítási eljárás korszerűsítése végett – módosítani kell; elfogadták a Gróf Mikó Imre Alapítvány Kuratóriumának javaslatát, hogy az első Entz Géza-díjat Imreh Istvánnak ítéljék oda. Elhatározták Mikó Imre szobrának tatarozását, tudomásul vették, hogy az Erdélyi Múzeum, a Múzeumi Füzetek és az Orvostudományi Értesítő ISSN-számot kapott.

Február 9. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem klubjában *R. Várkonyi Ágnes* történezt, a Gróf Mikó Imre Alapítvány kurátorát 70. születésnapja alkalmával Egyesületünk nevében Benkő Samu elnök köszöntötte.

Március 3. Imreh István nyugalmazott egyetemi tanárnak átadták az ötvenként kiosztásra kerülő Entz Géza-díjat a *Látom az életem nemigen gyönyörű* c. könyvéért és egész eddigi munkásságáért.

Április 18. Választmányi ülés. A közgyűlési választások demokratikus jellegét erősítendő módosították az Ügyrend 50. §-át, és megtárgyalták a soron következő választások lebonyolításának módját. Feladatként tűzték ki az Ügyrend IV. fejezetének, különösen a fejezet címének és a 74. § tartalmának módosítását az Egyesületben folyó kutatómunka modern szervezeti keretének a kialakítása végett. A tisztségviselők bemutatták az Elnökség által a Közgyűlés elé terjesztendő iratokat: Soó Tamás a pénzügyi helyzetről szóló jelentést és a költségvetést, Kerekes Jenő az ellenőri jelentést, Kiss András a főtitkári jelentést. A jelentések megtárgyalása során a hozzászólók főképp az Egyesület kiadói tevékenységére, kiadói lehetőségeire tértek ki. Végül megvitatták az EME ösztöndíjpályázatok elbírálásával kapcsolatos munkájának néhány kérdését, valamint a Közgyűlés elé kerülő egyéb kérdéseket.

Április 25. Közgyűlés. Az évi rendes Közgyűlés iratait előző lapszámunkban tettük közzé.

Május 8. Könyvbemutató. Az Egyetemi Könyvtár előadótermében Antal Árpád bemutatta Monoki István végre hozzáférhetővé vált művét, a *Magyar könyvtermelés Romániában (1919–1940)* c. bibliográfia I. kötetét.

Június 9. A Farkasréti temetőben Fülöp Géza professzort, a Gróf Mikó Imre Alapítvány Kuratóriumának elhunyt elnökét az EME és az Alapítvány nevében Benkő Samu elnök búcsúztatta.

Június 19. Elnökségi ülés. Az I. Szakosztály bejelentette, hogy az Erdélyi Múzeumot új szerkesztőbizottság vette kézbe Antal Árpád felelős szerkesztővel az élén; a jelen kötet első füzetével kezdve a tanulmányok szerzői különnyomatokat kapnak. A Múzeumi Füzetek (II. Szakosztály), az Orvostudományi Értesítő (III. Szakosztály) és a Fiala Műszakiak Tudományos Ülésszakának az anyagát tartalmazó füzet (V. Szakosztály) továbbra is csak évente egyszer jelenik meg. Benkő Samu elnök könyvkiadásunk helyzetét taglalta. Müller Ádám, mint új főtitkár, kezdeti tapasztalataiból fakadó néhány kérdéskört mutatott be.

Július 24. Elnökségi ülés. Megbeszélték a magyarországi továbbtanulás különböző formáit támogató ösztöndíjak kiosztásának néhány kérdését, különös tekintettel a fiatal értelmiségiek áttelepedésére. A szakosztályokban már tanulmányozott és rangsorolt iratcsomók alapján összeállították a HTMÖT-nek javasolt ösztöndíjas-listákat (doktorátusi ösztöndíjak, rövid továbbképzési vagy kutatási ösztöndíjak és másoddiplomás ösztöndíjak). Kiosztották az MTA által az EME-nek felajánlott öt ösztöndíjat Veress Mária Lilla nyelvésznek, Soós Anna matematikusnak, Makó Zoltán csillagásznak, Vallasek István fizikusnak és Gáll Erika geológusnak.

A különfélék során Benkő Samu javaslatára elhatározták, hogy Imreh István történész nyolcvanadik születésnapjára az EME emlékkönyvet jelentet meg.

Augusztus 20. A budapesti hivatalos megemlékezésen, a Szent István-szobor előtti ünnepségen Egyesületünket Benkő Samu képviselte.

Szeptember 7. A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem díszdoktorrá avatta Benkő Samut, Egyesületünk elnökét és Egyed Ákost, az I. Szakosztály elnökét.

Október 2. Elnökségi ülés. Megvitatták az EME álláspontját azzal az eltéréssel kapcsolatban, amely az Elnökség által javasolt ösztöndíjasok listája és az EMÖT által odaítélt ösztöndíjak között mutatkozott. Soó Tamás gazdasági tanácsos tájékoztatott a pénzügyi helyzetről. Beszámolók hangzottak el a szakosztályok munkájáról. Főtitkári kezdeményezésre Jakó Zsigmond, Tonk Sándor, Feszt György, Lőrinczi Zoltán, Vincze Mária, Kósa Ferenc és mások arról tanácskoztak, hogyan tájékozódhat az EME a modernizálódó világban, és hogyan alkalmazkodhat az új körülményekből fakadó feladatokhoz.

November 14. Sepsiszentgyörgyön Egyed Ákos szakosztályi elnök leleplezte gróf Mikó Imre szobrát (Bocskay Vince alkotása). Az EME nevében Benkő Samu megkoszorúzta az új szobrot.

December 21. Dr. Cseke Péter főorvos temetésén az EME nevében Benkő Samu búcsúztatta Egyesületünk újjáéledésének támogatóját.

December 29. Lukafalván Egyesületünk képviseletében Tonk Sándor alelnök kísérte utolsó útjára Nagy György egyetemi előadótanárt, a IV. Szakosztály volt elnökét.

Szakosztályi munka

I. Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály

Március 7. Az EME I. Szakosztálya 1848 tiszteletére tudományos ülészakot rendezett a Református Teológia dísztermében. Előadást tartott Antal Árpád, Benkő Samu, Csetri Elek és Egyed Ákos.

Március 14. Szatmárnémetiben 1848-as tematikájú tudományos ülészakra került sor. Előadást tartott Egyed Ákos és Balogh Béla.

Március 25. Az I. Szakosztály és a Kriza János Társaság közös rendezésében bemutatták a következő könyveket: Gazda József: *Jaj, mik történetek* (Egyed Ákos), Keszeg Vilmos: *Jóslások a Mezőségen* (Tánczos Vilmos), Bogdán Zsolt: *Az ördög Háromszéken* (Balogh László).

Március 28. A Szakosztály évi közgyűlése.

Május 16. A szilágysomlyói Báthory István Alapítvány rendezvénye keretében Sipos Gábor tartott előadást.

Május 21. A Gyergyószentmiklóson megrendezett 1848-as emlékülésen a Szakosztály tagjai közül Egyed Ákos és Garda Dezső tartott előadást.

Június 17. A Szakosztály választmányának ülése. Megbeszélés az Erdélyi Múzeum szerkesztőivel.

Július 22. A Szakosztály bővített választmányi ülése – az ösztöndíj kérések elbírálása, rangsorolása.

Szeptember 26. A Szilágycsehen megrendezett *Tövisháti napok* keretében Egyed Ákos tartott előadást.

Október 14. Felolvasóülés Kolozsvárott (Egyed Ákos: *Az agyagfalvi Székely Nemzeti Gyűlés*).

Október 16–17. Tudományos ülészak Agyagfalván. Előadók: Egyed Ákos, Dávid Gyula, Demény Lajos, Róth András Lajos.

Október 23–24. Szakosztályi vándorgyűlés Sepsiszentgyörgyön, a Székely Nemzeti Múzeum rendezésében. A plenáris ülésen előadást tartott az 1956-os témakörben Kónya Ádám, Gagy-Balla István (felolvasták távollétében), Benkő Levente (könyvbemutató). A megnyitó-előadás után Tonk Sándor tolmácsolta az EME Elnökségének üdvözlését, és az erdélyi magyar tudományosság feladatairól beszélt. Az 1848–49: *A kor és forrásai* témakörben dolgozatot mutatott be Gaal György, Egyed Ákos, Pál-Antal Sándor, Barabási László, Szöcs János, Hochbauer Gyula, Tiboldi Zoltán, Albert Ernő és Cserey Zoltán. Az 1848–49: *Hősök és emlékek* témakörben dolgozatot mutatott be Incze László, Szabó Miklós, Csetri Elek, Demény Lajos, Gaál Kornélia, Bónis Johanna (felolvasták távollétében), Szabó András, Tüdös S. Kinga, Róth András Lajos és Kónya Ádám. Sombori Sándor egyik regényéből olvasott fel részletet.

A vándorgyűlés résztvevői kiállításokat tekintettek meg, és emlékeket koszorúztak; másnap egy 1848–49-es tanulmányi kirándulás keretében kilenc nevezetes helyet látogattak meg a környéken.

II. Természettudományi és Matematikai Szakosztály

Január 30. *Felolvasóülés.* Hantz András: *A vegyszeres növényvédelem időszerű kérdései.*

Február 27. *Felolvasóülés.* Tövissi József: *A megfigyelés és a kísérlet szerepe a földtudományos kutatásban.*

Március 27. *Évi közgyűlés és felolvasóülés.* Vodnár János: *Az acetilénygyártás és veszélyforrásai.*

Április 24. *Felolvasóülés.* Wanek Ferenc: *A miocénréteg-tan nyitott kérdései.*

Május 29. *Felolvasóülés.* Nagy-Tóth Ferenc és Jablonovszky Elemér: *Múltidéző séták a kolozsvári botanikus kertben.*

Június 26. *Felolvasóülés.* Eiben Ottó: *Antropológia – múlt, jelen, jövő.*

Bővített választmányi ülés: az ösztöndíjpályázatok értékelése, rangsorolása.

Szeptember 25. *Felolvasóülés.* Puskás Ferenc: *A csernavodai atomenergia-komplexum.*

Október 24. *A Szakosztály évi tudományos értekezlete* az Apáczai Csere János Liceumban. Kiss András EME-alelnök megnyitója után Köteles György (Budapest) tartott előadást *Sugárzás és társadalom* címmel. Az értekezlet négy szakcsoportban folytatódott. *Földrajz–Földtan:* Molnár Jenő, Géczy Róbert–Unger János, Újvári József, Wanek Ferenc, Hadnagy Árpád, Imecs Zoltán, Somai Péter–Makfalvi Zoltán, Pándi Gábor–Pándi Melinda; *Biológia I:* Pálfalvi Pál, Bartókné Váczy Katalin, Szabó Anna–Ruprecht Eszter, Kis Béla, Újvárosiné Keresztes Lujza, Szállassy Noémi, Markó Bálint, Patkó Ferenc; *Biológia II:* Wilhelm Sándor, Rékási József, Szombath Zoltán, Lőrinczi László, Sike Tamás, Demeter László–Demeter István, Papp Tamás–Pap Péter László–Kelemen A. Márton, Szabó D. Zoltán, Lőrincz L. Magor; *Fizika, környezetfizika, sugárvédelem:* Galbács Zoltán, Mócsy Ildikó–Köteles György, Toró László, Bányász Gyopár–Mócsy Ildikó, Szakács Julianna, Simon Krisztina, Bárány-Horváth Attila, T. Veress Éva, Tóth Mária, László Gábor–Korpos Éva–Uray Zoltán; *Kémia:* Kiricsi Imre–Hannus István–Kónya Zoltán–Patrik Lentz–B. Nagy János, Horváth István, Vodnár János–Békássy Sándor–Farkas János–Drăgan Michaela–Chiş Alexandru, Paizs Csaba–Majdik Kornélia–Irimie Florin, Zsákó János–Szabó Gabriella–Várhelyi Csaba, Kormos Fiammetta, Tökés Béla–Ferencz László, Makkay Ferenc–Várhelyi Csaba–Grünwald Ernő, Grünwald Ernő–Makkay Ferenc–Várhelyi Csaba, Szöcs Katalin, Sógor Csilla, Farkas György.

November 27. Megbeszélés. Egy szakosztályközi, főleg az ifjúsági tagozatokra támaszkodó, pluridiszciplináris kutatási program előkészítése. Előtte Farkas György bemutatta *Reteyzati túrák* c. diapozitív-sorozatát.

III. Orvostudományi Szakosztály

Január 7. Választmányi ülés. Kidolgozták a szakosztály új szabályzatának tervezetét. Javasolják, hogy a III. Szakosztály új nevet vegyen fel: *Orvostudományi és Gyógyszerészeti Szakosztály*.

Március 21. Választmányi ülés. Megválasztották a szakosztály új vezetőit és felfrissítették a választmány tagságát.

Április 30.–május 2. Az Orvostudományi Szakosztály 8. tudományos ülészsaka Brassóban. A megnyitóbeszéd után három előadás hangzott el: Gulyás Balázs: *A tudat funkcionális anatómiája* (távollétében felolvasták); Varga Pál Péter: *Modern gerincsebészet*; Kellermayer Miklós: *A gényfüggő lineáris és a fehérjékhez kapcsolt térmemória az élő sejtekben*. Az ülészsak második napján előadást tartott Gyéresi Árpád *A kromatográfia évszázada*, Benedek Imre *Az intervencionális kardiológia aktuális problémái Romániában* és Sisak István *A membrana limitans membránfunkciója* címmel. A szekcióüléseken bemutatott kb. 130 dolgozat teljes jegyzéke megtalálható az ülészsak programfüzetében. A dolgozatok jelentős része megjelenik az Orvostudományi Értesítőben.

IV. Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztály

Az április 4-én megtartott szakosztályi közgyűlés előtt egy választmányi ülésen, pszichológus meghívottak jelenlétében megtárgyalták annak a lehetőségét, hogy a IV. Szakosztály munkájába a pszichológusok is bekapcsolódjanak. A közgyűlés utáni időben ifjúsági tagozatok alakultak.

Október óta havonta egy-egy előadást hallgatnak meg (bel- vagy külföldi előadóktól) a vidékfejlesztés és az európai együttműködés témaköréből. A sorozat megnyitóján, október 16-án Csanády András a túlnyomóan hagyományos életvitelű térségek megélhetési forrásainak szerkezetéről beszélt.

V. Műszaki Szakosztály

Február 17. Az EME-házban Gyenge Csaba előadást tartott a korszerű rugalmas gyártó-rendszerekről.

Március 20–21. A KMDSZ-szel, a Bolyai Társasággal és az EMT-vel együttműködve az V. Szakosztály harmadikban is megrendezte a *Fiatal Műszakiak Tudományos Ülészakát*. Gyenge Csaba szakosztályi elnök és Benkő Samu EME-elnök megnyitóját után két meghívott előadót hallgattak meg: Cselényi József és Szabó Ottó: *Doktorándusképzés és az oktatói és kutatói utánpótlás a Miskolci Egyetem Gépészmérnöki Karán*, Kodácsi János: *Mágnesezéssel segített megmunkálások*. A szekcióüléseken bemutatott dolgozatok szerzői: **A:** Babcsán Norbert, Bárczy Pál, Csontos Attila, Jónás Zsolt, Kovács Jenő, Sárközi Gábor, Gácsi Zoltán, Szehofer Rita, Szűcs István, Vigh Csaba, Barkóczy Péter, Farkas János, Tokai Zsolt, Szőke János, Roósz András, Réger Mihály, Fazekas Ferenc, Johanyák Edit, Stein Gábor, Zsók János Csaba, Bitay Enikő, Benedek Szabolcs, Tóth László, Erdélyi Ágoston, Klementis Ottó, Gál Gaszton, Adorján Gábor, Kovács Rita, Prezenszky István, Szabó Péter, Dobozy György, Gergely István; **B:** Németh Géza, Péter József, Bihari Zoltán, Jálics Károly, Csépes Orsolya, Rác

József, Nagy Zoltán, Tóth Lajos, Mészáros Imre, Bányainé Tóth Ágota, Bányai Tamás, Kovács Helga, Kovács József, Berencsi István, Göncze A. László, Gombos Rita Kornélia, Jakab Endre, Tajnafői József, Gyulai Klára, Hajdú József, Cselényi József, Csiky Vidor, Hegedüs Csaba, Kismihály János, Kiss András Mihály, Kiss Attila, Bajáky Zsolt, Dudás Illés, Bányai Károly, Liszikai Tamás, Telek Péter, Szaladnya Sándor; **C:** Madarász László, Dali István, Ormosy Viktor, Rutz Antal, Somlai Gábor, Kádár Tamás, Demeter Attila, Johanyák Zsolt Csaba, Szilágyi László, Szilágyi Sándor Miklós, Tassi Endre, Vulkán Csaba, Farkas Lóránt, Hornyák Olivér, Ferenczi László, Dudás László, Muhálcz István, Valenta László, Liszka Levente, Torkos Zoltán, Baki-Hari Zoltán Gábor, Garamvölgyi Ernő, Csernáth Géza, Lipták Csaba, Kiss József Ákos.

A dolgozatok többsége megjelenik az ülészak kötetében.

*

A fiókegyesületek és az ifjúsági tagozatok munkájára még visszatérünk.